

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/18/251

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni vaneminspektor Liisa Ojangu
Otsuse tegemise aeg ja koht	07.03.2018 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	30.01.2018
Teabevaldaja	Eesti Rahva Muuseum Muuseumi tee 2 Tartu 60532 ly.rosenthal@erm.ee
Vaide esitaja	XXX

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) **jätta vaie rahuldamata;**
- 2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide esitaja on teabevaldaja poole pöördunud 18.10.2015, 28.09.2016 ja 04.01.2018 sooviga tutvuda teatud arhivaalidega. Teabevaldaja on iga kord selgitanud, et nimetatud museaalid pärinevad Tartumaa Muuseumi kogudest ning neid alles süstematiseeritakse ümber Eesti Rahva Muuseumi (ERM) kogudesse ning sellega läheb aega mitu aastat.
2. 30.01.2018 pöördus vaide esitaja Andmekaitse Inspektsiooni (AKI) poole.
3. AKI esitas 20.02.2018 ERM-le järelepärimise, milles palus selgitada, kas ERM-i arvates on vaide esitaja nõutud arhivaalide näol tegemist avaliku teabega, millele kohaldub avaliku teabe seaduse regulatsioon ning palus ka muid asjas tähtsust omavaid selgitusi.
4. ERM vastas järelepärimisele 27.02.2018 ning selgitas, et ERM-i arvates pole

arhivaalide näol tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes. Sellegipoolest olevat ERM-i peaarhivaar vaide esitajale 05.01.2018 saadetud kirjaga pakkunud võimalust soovitud arhivaalidega tutvuma tulla.

5. Vaide esitaja selgitas AKI-le 06.03.2018 telefoni teel, et pole sellise sisuga e-kirja ERM-lt saanud.
6. AKI esitas ERM-le 06.03.2018 täiendava järelepärimise, milles palus edastada 05.01.2018 vaide esitajale saadetud kiri, milles pakutakse materjalidega tutvumise võimalust. ERM-i peaarhivaar vastas järelepärimisele 06.03.2018 ja selgitas, et ekslikult oli 05.01.2018 vaide esitajale mõeldud kiri jäänud vaide esitajale edastamata. Seetõttu saatis peaarhivaar 06.03.2018 vaide esitajale uue samasisulise kirja, milles pakkus soovitud arhivaalidega tutvumise võimalust ja vabandas tekkinud arusaamatuse pärast.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Kaebus on suunatud Eesti Rahva Muuseumi (Registrikood: 70005536) vastu. Tartumaa Muuseumi kogud anti pärast selle tegevuse lõpetamist 31. jaanuaril 2013 üle Eesti Rahva Muuseumile. Sellest ajast pole need materjalid kättesaadavad, s.o. juba ca 4 aastat. Algselt lubati juurdepääsu nendel materjalidele 2017. aastal, kuid 05.01.2018 teatati et juurdepääsu piiratakse veel „paar aastat”. Palun välja selgitada, kas Eesti Rahva Muuseum tegevus teabele juurdepääsu piiramisel on seaduspärane ja kui pole, siis teha ettekirjutus ebaseadusliku tegevuse lõpetamiseks.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

27.02.2018 esitatud vastus:

1. ERMi hinnangul ei ole muuseumikogude arhivaalide näol tegemist avaliku teabega AvTS-i mõistes. Arhivaalid muuseumikogus (mis kuuluvad vastavalt muuseumiseadusele riigile) on võrdse staatusega riigiarhiivis paiknevate arhivaalidega ning vastavalt on ERM seisukohal, et neid tuleb kohelda AvTSi §2 (2) 2) kohaselt, see tähendab, neile juurdepääsu tagamisel AvTSi mitte kohaldada.

2. ERM teenindab kõiki muuseumikogude kasutajaid vastavalt asutuses kehtestatud korrale. Seoses muuseumi kogude kolimisega taaskäivitus klientide teenindamine põhiosas jaanuarist 2018. Digiteeritud osale kogudest on tagatud juurdepääs infosüsteemi MuIS kaudu, kuid paraku on arvestatav osa arhivaalidest veel digiteerimata ning neid saab kasutada uurimissaalis vastavalt kehtestatud korrale.

3. Erandi moodustavad siinjuures värskelt muuseumile laekunud üksikmuseaalid ja – arhivaalid ning kogud, mille museaalina arvele ja kogudesse vastu võtmine on reeglite järgi toimuv protseduur. Konkreetselt hr XXX poolt soovitud arhivaalid on varem kuulunud 2013. aastal ERMile üle antud Tartumaa muuseumi kogudesse, mis saabus ERMi olukorras, kus ta tuli algusest otsani uuesti süstematiseerida ja arvele võtta. Seda tööd on ERM ka uue maja ehituse ja kolimise kõrval jõudumööda teinud.

4. Kuigi ERM ei ole Tartumaa muuseumi kogusid veel lõpuni uuesti arvele võtnud, pakkus ERM päringu teinud hr XXXle siiski erakorraliselt võimalust tulla muuseumi ja soovitud arhivaalidega tutvuda. Oma e-kirjas hr XXXle 5.01.2018 kirjutas ERMi peavarahoidja Riina Reinvelt järgmist: „Tartumaa Muuseumi arhiivkogu süsteem ei vastanud üldse arhiivkogu korrastamise standarditele ja seetõttu asus käesoleva aasta jaanuarist tööle inimene, kelle ülesandeks on see arhiiv ümber süstematiseerida arhiivimoodustajatega fondideks. Hetkel on arhiivist veel vana numeratsiooni järgi võimalik materjale üles leida. Seetõttu saaksime

erandkorras siiski materjalid välja otsida kolme tööpäevase etteteatamisega. Siiski oleks oluline, kui tulete sel kuul, sest veebruarist on juba alanud uue süsteemi ülesehitamine ja materjalide ümbernumereerimine.“

5. Hr XXX ei ole sellele pakkumisele vastanud ega võimalust kasutanud, ehkki muuseumi peaarhivaar tema poolt tellitud arhivaalid ka tõepoolest välja otsis ja uurimiseks ootele pani. Pakutud võimaluse kasutamise asemel on hr XXX aga tegelenud hoopis muudele instantsidele kirjade kirjutamisega.

Kokkuvõttes leiab ERM, et ei ole rikkunud ühtki seadust ning on omalt poolt pakkunud hr XXXle tema soovide täitmiseks mõistlikke lahendusi ja erakorralist vastutulekut.

06.03.2018 esitatud vastus:

Edastan kirja, mille saatsin XXXle 05.01.2018. Nüüd kirja saajaid üle vaadates märkan tõesti, et kirja on saanud millegipärast kõik teised tema esialgse kirja saajad, aga tema ise mitte. Arusaamatu, kuidas selline asi juhtus. Igatahes otsisime meie asjad välja ja ootasime teda (tegelikult ootavad asjad teda siiani). Nüüd on arusaadav, miks ta ei tulnud. Mingi eksituse tõttu ta minu kirja ei saanudki.

Lugupeetud XXX,

Kirjutasin teile 05.01.2018 allpool nähaoleva kirja, milles pakkusin võimalust tulla erakorraliselt ERMi kogudega tutvuma. Arhiivi juhataja otsis ka soovitud säilikud välja ja need ootavad teid ERMi uurimissaalis veel praegugi. Kahjuks kõiki ta ei leidnud, sest kogu on tõesti väga segamini.

Kui nüüd kuulsin Andmekaitse Inspeksiooni käest, et te pole minu kirja saanud, hakkasin asja uurima. Kahjuks selgus, et minu kirja said kõik teised peale teie. Kuidas nii juhtus, ei oska ma seletada. Vabandan väga, et selline eksitus juhtus ja kiri teieni ei jõudnud.

Kui teil on soov säilikutega tutvuda, siis ERMi uurijate tuba on avatud teisipäevast reedeni kl 10-17.

Lugupidamisega ja veel kord vabandades

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 5 lg 1 punkti 2 kohaselt on teabevaldajaks avalik õiguslik juriidiline isik, seega on teabevaldajaks ka Eesti Rahva Muuseum.

AvTS § 3 lõike 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

Et antud juhul on teabevaldaja vaidemenetluse käigus teinud vaide esitajale ettepaneku minna soovitud arhivaalidega tutvuma, leian, et vaide esitaja õiguse rikkumine küsitud teabega tutvumiseks on ära langenud. Seetõttu jätan vaide rahuldamata.

Sellegipoolest tuleb Eesti Rahva Muuseumil edaspidi olla hoolsam, et sarnaseid arusaamatusest tekkinud olukordi ja vaidemenetlusi vältida.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Ojangu
vaneminspektor
peadirektori volitusel